

הפכה ופניה ברשטיין

שנה חדשה פועל נקטיבה
 מרכבתך בפתחי שערינו עולה
 חלומות-רננים יקצמו את פניך
 אהבות מצפים יאמרו לך תפילה

אמצי נא יצי הנולדים את הטען.
 בנתיבות היוג-יוג. האבק החולין.
 העלי מני שחור-רשבים נלה-חוס
 ופצי קטי-עמל החזות-יהואים.

קנחי כל צמעות היסון והצעה
 הפניני אבות ערבים בהשורה
 שמחה לא-צפויה העינים רציתי
 ופירסי על כל בית שמי ציו ואורה

שנה חדשה את עולה שערינו.
 וכפיק נאשפות מברכת היוגים.
 אופת האחר על פניך נאשפת
 וכל האהבות לקראתך פועלים

מדיוני המזכירות – 4/9/15

1. **מצב הוותיקים בקיבוץ** – התקיים דיון בהשתתפות מיכל סלע, אברהם טולדו ורות כהנים. בדיון הוצגו הנושאים הבאים: שרותי בריאות וסיעוד, תחזוקת מבנים, תחזוקת קלנועיות, תרבות לוותיקים, קשר כביש, תהליך שיוך הדירות ועוד. על דעת המשתתפים הוסכם, שיש צורך בהקמת צוות מתנדבים, שיהווה כתובת נוחה ונגישה לוותיקים בעדכון, העברת מידע וקידום צרכיהם.
2. **מודעת אבל – בעיתון** – המזכירות מאשרת פרסום מודעת אבל בעיתון בעת פטירת חבר/ה. המודעה מטעם הקיבוץ והמשפחה, במימון הקיבוץ, בעיתון אחד, בפורמט ומחיר מוסכם, רק לחברי הקיבוץ.
3. **קליטת בנים לחברות** – המזכירות מעוניינת בקידום התהליך בשיתוף עם ועדת קליטה:
 - א. המשך עידוד בנים ומשפחות, המעוניינים להתקבל לחברות, לפנות ולהירשם.

- ב. הגדרת מעמד הקליטה ל"בן ראשון-שני-שלישי".
- ג. קידום קבלה לחברות של משפחות שנמצאות בתהליכי קליטה.
- ד. קידום תהליך קניה-מכירה של דירות היורשים.
- ה. קביעת מועד לפתיחת ההרשמה למשפחות חדשות [לא "בני הקיבוץ"], במידת הצורך.
4. **סוגיות בקליטת בנים** – התקיים דיון במספר נושאי קליטה וחברות, למשפחות שהובטח להם דיור, ועדיין לא נמצאו פתרונות ראויים ומוסכמים.
5. **אגודה – הרחבה – קיבוץ** - המזכירות קיימה דיון על מספר נושאים המטופלים מול האגודה/הרחבה :
- א. גינון וניקיון בקיבוץ – בחינת מתכונת עבודת הקבלן, מול המשאבים הכספיים שמקצה הקיבוץ.
- ב. תחזוקת בית העלמין – שיתוף האגודה בעלויות גינון וניקיון בית הקברות.
- ג. משרד הדואר – העברת אחריות תפעול משרד הדואר לאגודה.
- ד. בוררות כספי הפיתוח – אין הסכמה עם נציגי ההרחבה על ייעוד הכספים הנ"ל.
- ה. חוב "גבע" – לקיבוץ - עדיין לא הגענו לסיכום.
6. **קשר כביש** – אושר הנוהל החדש שמטרתו לחסוך בעלויות השרות, מבלי לפגוע בצרכי החברים. המזכירות מודה למאיר ארגוב על השרות המסור והיעיל שנתן לחברים ולענפים לאורך השנים.
7. **תקציב קהילה – חצי שנתי** - הדו"ח הוצג ע"י יעד חשב הקהילה. הדוח מצביע על ניהול מאוזן ואחראי, בזכות מנהלי ענפי השרות, העומדים במסגרת התקציב.
- הועלו מספר נושאים לבדיקה ושיפור והם :
- א. רישום הכנסות והשקעות בדו"ח של כל ענף.
- ב. אופן רישום דו"ח מעקב צריכת המים.
- ג. בדיקת עליות שרותי הבריאות.
8. **השקעות בקהילה** - המזכירות אישרה את ביצוע ההשקעות הבאות :
- א. שיפוץ גג חדר האוכל – 100 אש"ח.
- ב. איחוד שתי דירות למגורי צעירים – 50 אש"ח.
- ג. הסדרת ההשקיעה בבית הקברות – כ-5000 ₪.
- ד. שיפוץ בית משרדי הקיבוץ [הבית הסיעודי] – במימון משותף עם. העסקים.
9. **בית מורשת לקיבוץ** – הנושא הועלה פעם נוספת ע"י קבוצת חברים. סוכס, לדון בנושא במסגרת דיון שיתקיים עם פינני משרדי ההנה"ח, המזכירות, המדגרה, ומבנים נוספים.
10. **הדרך הבטוחה – פסולת בניין – בתי הספר** - הועברה מחאה חריפה למוא"ז יואב על פינני פסולת הבניין, הצבת שערים ושילוט נלווה, ללא אישור ותיאום עם מוסדות הקיבוץ.
11. **"צוות צל ועץ"** – הוצגה יוזמת חברות לשיפור, הצל בקיבוץ ע"י נטיעת עצים בקיבוץ וגינון מתאים. הצוות הופנה לוועדת איכות הסביבה להמשך הטיפול.

בהזדמנות זו ברצוני לאחל ולברך את כל חברי הקיבוץ בברכת שנה טובה, שנה חברות, שיתוף פעולה, יזמות ויצירה והעיקר הרבה בריאות.

שלומי שקד.

ספטמבר 2015

עדכונים מיו"ר הנהלה עסקית

שלום לכולם,

לקראת השנה החדשה, כמה מילים על "האסטרטגיה הפיננסית" ועל הסתכלות קדימה – לקיבוץ כפר מנחם בשנת 2020 ומעבר לה.

כזכור, בהמשך להסדרי השינוי, התיאגוד, ושיוך ההון, גיבשנו לפני מספר שנים גם אסטרטגיה פיננסית ותוכנית ליישומה.

במסגרת גיבוש האסטרטגיה והתוכנית, נבדקו הכלים והיכולות לתת מענה לצרכים ולהתחייבויות שנקבעו קודם לכן (כמו פנסיה תקציבית לפי היעד הקיים, פנסיה לבעלי צרכים מיוחדים, השכלת בנים ועוד), וכן הכלים והיכולות לתת מענה לצרכים מהותיים נוספים, כמו הגדלת הפנסיה ושדרוג התשתיות.

הוגדרה גם מדיניות נזילות בקיבוץ ובאגודת האחזקות, נפתחו חשבונות יעודיים, ונקבעו יעדי צבירה לשימושים השונים. או, במילים אחרות – הוגדרו בורות שצריך למלא, כשהמקור למילוי הבורות הוא רווחים שתפיק אגודת האחזקות.

בינתיים עברו מספר שנים. עוד לא כל הבורות התמלאו, אבל כן ניתן להגיד שהם מתמלאים לפי התוכנית, וניתן להסתכל קדימה, ולשאול את עצמנו מה הלאה.

ברור שיש ויהיו עוד בורות נוספים. כבר הגדרנו לאחרונה סכום משמעותי שנדרש לתשתיות בשלוש השנים הקרובות, ויתכן שידרש סכום נוסף לכיסוי ההחלטות הקיימות בנושא פנסיה. אבל, עדיין ניתן, ואפילו צריך, לבחון את הדברים בהסתכלות לעתיד הקצת רחוק יותר.

בהסתכלות לעתיד נוכל לבחון מחדש שאלות כמו מהן המטרות שאגודת האחזקות בפרט, ונכסי הקיבוץ בכלל צריכים לשרת, ואולי גם לגבש ולחדד סוג של חזון להתנהלות העסקית של הקיבוץ. בפרט תעלה השאלה האם חלוקת רווחים היא המטרה היחידה, או העיקרית, או שיש מטרות נוספות, חשובות לא פחות.

(למי שבמתח – אני חושב שלצד חלוקת הרווחים יש גם מטרות נוספות שעסקי הקיבוץ צריכים לשרת, כמו המשך קיום הקיבוץ לאורך זמן; פיתוח העסקים וצמיחתם, להבטחת מקורות פרנסה ורווחים לחלוקה בעתיד; תמיכה במערכות הביטחון הסוציאלי של חברי הקיבוץ; תמיכה באיכות החיים בקיבוץ; וקידום ערכים חברתיים בקיבוץ ומחוצה לו. אני גם חושב שניתן לגבש תוכנית שנותנת מענה לכל אלה)

בזמן הקרוב, נתכנס לשיבה משותפת ומיוחדת של המזכירות והנהלה העסקית, לעדכון בדבר יישום התוכנית הקיימת, לבחינת מצב הדברים והצרכים להמשך, ובכוונה לגבש רשימת מטרות מוסכמת, ובהמשך לה, לגזור מהמטרות גם הצעת עדכונים לתוכנית הקיימת ותוספות לה.

הצעה כזו, לאחר שתגובש, תובא כמובן לדיון בשיחת הקיבוץ.

שנה טובה, תמיר

בתשע"ה בצענו 3 מהלכים חברתיים

שולה אופיר (מנהלת הקהילה) הציגה את המהלכים החברתיים המשמעותיים שהשפעתם רבה על שטחי החיים בקיבוץ שטופלו והתקבלו עליהן החלטות ובוצעו במהלך שנת תשע"ה.

ואלו הם דבריה:

התרחשו 3 מהלכים:

א. הקליטה: אחרי שנים רבות בהן כמעט ולא הייתה קליטה, כשעיכוב הרציני היה עצירת הבנייה ע"י המנהל התקבלו לחברות בשעה טובה 23 חברים חדשים.

הצלחנו להגיע למכלול הסדרים ופתרונות דיור גם אם הם חלקיים שאפשרו קבלה לחברות ודיור קבע. לצערנו ל-2 משפחות מהמחזור הראשון לא נמצא עדין פתרון דיור המאפשר שיוך, ולכן קבלתם לחברות מתעכבת. הקליטה כמוה כזריקת מרץ לקיבוץ מכל הבחינות, ותמרור דרך משמעותי להמשך הקליטה.

הצורך בקליטה למען עתיד הקבוץ והחברה הקיבוצית התחדד וכמדומני אין על כך עוררין. ומאידך רצון הבנים להקלט מתחזק. הקליטה משנה את המבנה הדמוגרפי של הקבוץ ואת מצב הרוח של כולם.

יש כ-15 משפחות שנמצאות בשלבים מתקדמים של תהליך הקליטה ככל שהדבר תלוי בקיבוץ. אין חדש באפשרות של בניית בתים מכיוון שהמנהל ממשיך באי מתן אישורי בנייה וכורך את מתן האישורים לחברים חדשים, בסיום שיוך הדירות הפורמלי לכל המגרשים במשבצת הקיבוץ, הכולל גם הסדרת השימושים החורגים.

אפשרויות הקליטה במגרשים מבונים (כפי שנקלט המחזור הראשון) קטנו. ברשות הקהילה כ-7 מגרשים מבונים, שאפשר יהיה לשייך אותם. מעבר לכך, הקליטה תתאפשר רק בבניה חדשה במגרשים ריקים.

נבדקת שוב אפשרות של קליטה בדירות ירושה. יש מספר משפחות יורשים, שמעוניינות במכירת הבית לנקלטים.

עלויות בנית בית חדש, בתוספת תשלום למנהל והפיצוי לחברים הוותיקים בגין המעבר ל-1366 מטילות ספק אצל חלק מהמשפחות ביכולן לעמוד בתשלומים הנדרשים. אם נתקדם בשיוך מול המנהל תפתח אפשרות של קבלת משכנתא מהבנקים.

צוות הקליטה החדש שחבריו הם עמליה, דני, יחיעם, בועז ודודן החל לפעול ועל שולחנו מונח קידום מהלכי הקליטה בכל הדרכים האפשרויות.

ב. שיוך דירות- אושר המעבר ממתווה החלטה 751 להחלטה 1366.

השיוך והקליטה כרוכים זה בזה. כניסת הקיבוץ למהלכי שיוך מול המנהל תאפשר מתן אישורי בנייה. החלטה 1366 מפחיתה לחברים החדשים את התשלומים למנהל.

לפנינו תהליך של הכנת חומרים וטפסים רבים לגופים שונים. (כגון, העברת כל ההחלטות לאישור רשם האגודות השיתופיות, הכנת מסמכים רבים עפ"י דרישות המנהל החל מרשימת בתי

האב הזכאים לשיוך עפ"י 751 רשימת החברים החדשים, מיפוי הפרצלציה – תכנית הבינוי פרצלציה, מדידה ע"י מודד ועוד ועוד וכמובן הכנת כל התשלומים הנדרשים.

חברי צוות השיוך- תמיר, שלומי שקד, איצלה, גלעד, יעד ושולה ממשיך בעבודתו בקידום התהליך עם החברים וגורמי החוץ.

ג. **סיעוד**- הוסדר נושא הסיעוד, אושר תקנון סיעוד. לחברים עד גיל 55 הוסדר ביטוח סיעודי לכל החיים דרך חברת ביטוח חיצונית. חברים מעל גיל 55 מכוסים ע"י הקיבוץ בקרן סיעוד ייעודית לסיעוד. כבר בימים אלו טופלו פניות.

המהלכים האלה נוגעים אישית לכל חבר וחברה, מסדירים ומבטיחים את הביטחון הסוציאלי, את זכויות הפרט בנכסי האגודה, את עתידו של החבר ועתידו של הקבוץ.

הוצג סיכום חצי שנתי של הקהילה במזכירות. ענפי הקהילה עומדים בתוכניות שהגישו. יש עודף לעומת התכנית.

התודה והברכה למנהלים ולצוותים על המסירות והאחריות בהם נושאים לאורך זמן. תודה על שיתוף הפעולה ועל התוצאות.

המשימות שתעמודנה בפני הקיבוץ בתשע"ו הן המשך קידום תהליך השיוך, המשך תהליך הקליטה והטיפול בתשתיות.

לא שכחתי לרגע את מערכת היחסים בין הקיבוץ להרחבה שטעונה שיפור.

אני מאחלת שנה טובה ואופכת ופיאות אכילס.

שולה אופיר.

תשע"ה השנה שהייתה

כבר עבר כמעט עשור מאז שינינו את אורחות חיינו (בינואר 2006) והשינויים מצטברים. אנו מצויים במציאות חברתית חדשה, כשהקבוץ המתחדש מתרחק מהמודל המקורי ומפעמות בו בערבוביה התייחסות חדשות, יחד עם אלו שהיו דומיננטיות בקבוץ השיתופי. עלו ערכים חדשים, מערכות יחסים חדשות ודאגות חדשות. הערכים הרווחים כיום הם אינסטרומנטליים באופיים, כמו איכות חיים, השגיות ובטחון כלכלי. עלה משקלו של קנה המידה הכלכלי בהערכת עבודה ובשיקולים על מתן שירותים, כשענף המזון יוצא דופן והוא מוערך בזכות תרומתו לחברים ואיכות השרות שהוא מספק, כשהוא שומר על מרכז מפגש לחברי הקבוץ.

הצטמצמה ההתייחסות האידיאולוגית לשאלות שעל הפרק לשאלות ואת מקומה תופשת התייחסות מעשית – מה כל אחד ירוויח, או יפסיד מההצעות המועלות. התביעות הן בעלות אופי חלוקתי ונוגעות לאופנים שונים של הקצאת המשאבים למטרות חלופיות, כשלקבוצות שונות יש סדרי עדיפויות שונים בהשקעת משאבי הקבוץ וחבריו. (דוגמאות לכך היו הדיון על הקליטה, שרק בחלקו היה אידיאולוגי והדיון על שיוך דירות, כאשר הייתה תחרות על משאבי החברים, בין הקבוצות השונות בקהילה) בפועל התרחשה ומתרחשת אינדבידואליזציה של חיי הקבוץ מה שממתן את הקונפליקטים ומקרבת את החיים בקבוץ לדפוסים שמחוץ לו, כשעולים משקלם של חיי היחיד והמשפחה ועולה החרדה מפני שעות קשות שצפויות ליחיד ומשפחתו.

הקבוץ הפך להיות מציאות פלורליסטית, כשיחידים וקבוצות משתפים פעולה בדרגות שונות ובדפוסים שונים מאלו שהיו רווחים בקבוץ השיתופי, תוך הכרה בהכרח לשבת סביב שולחן דיונים משותף.

אין מדובר בקונפליקטים רדיקליים, המסתירים מעיני החלוקים בדעותיהם ובאינטרסים שלהם את השותפות הבסיסית ואת הצורך לשמור על מסגרת משותפת, אך יש מחנאות שקטה וקיימים מתחים מתחת לפני השטח, כשאינטרסים שונים מנחים קבוצות שונות (למשל, הדעות חלוקות בין בעלי אינטרסים שונים האם לזרז את מהלכי הקליטה, או להבטיח קליטה לבני חברים צעירים יותר).

על רקע זה הצטמצמה הסולידאריות ההדוקה שהייתה בעבר. יתרה מזו, מוסדות הקהילה מאוישים ברובם ע"י מנהלים מקצועיים, שאינם חברי הקבוץ משרותיהם צומצמו הם נעזרים ביועצים חיצוניים ועסוקים בטיפול בהסדרים מערכתיים (כמו קליטה, שיוך דירות, תקנון סיעוד) כך שצומצם גם הדו שיח בין חברי הקבוץ ומנהלי הקהילה. יש הרבה פחות הזדהות עם מוסדות הקהילה ואף אמביוולנטיות כלפי הנהלות הקהילה.

בפועל, הצטמצמו שיחות הקבוץ והשיח בין החברים, שלא ממהרים להגיד מה הם חושבים ובטח לא בפרהסיה, בד בבד הולכת ומצטמצמת הנכונות להשקיע למען הכלל.

בתשע"ה הסתיים פרק במהלכי הצמיחה הדמוגרפית ושיוך הדירות ואושר תקנון הסיעוד.

נסתיים המהלך הארוך של קליטתם של 23 חברים חדשים במגרשים מבונים וחלקם כבר עברו לבתי הקבע. לשתי משפחות טרם נמצאו מגרשים מבונים. אף שטרם התקבל אישור ממינהל מקרקעי ישראל, נמשכות ההכנות לקליטת משפחות חדשות במגרשי יורשים, או במגרשים ריקים. נבחרה והחלה לפעול ועדת קליטה במטרה לקדם ולזרז את תהליכי הקליטה, תוך דיון מושכל בסוגיות המורכבות הקשורות בקליטה בקבוץ המתחדש, כשהיצע המגרשים מוגבל. אושר המעבר ממתווה 751 ל-1366 - ראו דיווחה של שולה.

כהכנה לשדרוג התשתיות, בוצע סקר, לבדיקת היתכנות שינוי הובלת המים החמים והקרים לבתי החברים (תופסק בעתיד אספקת מים חמים ממערכת הקיטור). כן בוצע סקר חשמל שיאפשר כניסה למתווה מחלק חשמל היסטורי. שיחת קבוץ אישרה את תחילת המהלך של שדרוג התשתיות וטרם הוחל בבצוע. הוחלט וטרם בוצע לשדרג את הדרכים מבית הדר לספריה ובין הבריכות.

נבדקים צרכי החברים לשימוש בענפי השירות במטרה להתחשב בצרכים, תוך מניעת בזבוז וצמצום העלויות, כדי להקטין את הוצאות הקהילה. (צומצמו הנסיעות היומיות לרמז וקפלן, בוטל קשר כביש, נבדקות עלויות המכבסה ונבדקת האפשרות לחייב חברים עבור זמן השימוש ברכב). הטיפול בקל נועיות הועבר לאחריות החברים. צוות שוקד על הכנת תקנון לבית הדר. התקנון יובא לדיון ואישור בשיחת קבוץ.

צוינו חגיגות ה-75 לקבוץ ושולטו מבנים ואתרים ישנים בשטח המחנה.

מועדוני "גיל הזהב" ו"אצלנו בחצר" ממשיכים בפעולתם והחלו הכנות להפעלת מועדון פנסיונרים צעירים.

בית הבנים חידש את פעולתו, לאחר שנוצר קשר עם גורם חיצוני שהסכים להיות שותף פעיל בחידוש פעילות הבית. הוסדרו פינות המיחזור וגדלה המודעות לאיכות הסביבה. נשתלה שדרת עצים ארוכה וגדולה ע"י מפעל המתכת.

נמשך התהליך של העברת הטיפול בעניינים המוניציפאליים, לאחריותם של גורמים הפועלים מטעם הישוב. גובשו דפוסי שיתוף הפעולה עם ועד האגודה והגענו להסכמות בחלק מן הנושאים שבמחלוקת.

גובשה פשרה בעניין הקמת בית הכנסת – העותרים ימשכו את עתירתם למשך 5 שנים (בהן תועמד לרשותם כיתה ב"צפית", לצורך תפילה ואירועים) במהלך שנים אלו יבדקו הצרכים והאפשרויות להקמת בית כנסת בישוב, שלא בשטחי הקבוץ ובמימון חיצוני.

נבחר ועד חדש לישוב (אגודה שיתופית) והתמתנו המתחים עם תושבי ההרחבה, אך יש להמשיך ולשפר את מערכות היחסים בין חברי הקבוץ ותושבי ההרחבה.

נקווה לקראת תשע"ו נקווה ונאחז. שיהיה לחברים נעים וטוב לחיות שה
ששכיל אפתח את הקהילה שלנו ונצליח לבנות הסדרי שכול פסולתה הקשה
ואמפתיה בין קבוצות שונות בקהילה. שיהיה הצד שיש והחברות בין חברי הקהילה
ובניהם ובין מנהלי הקהילה.
נייחז בכל מאוננו. שתפנה הקליטה בקבוצ וסנעודצ את הצעירים אהיכנס
לפעילות. אמען ישפיעו על עתיד הקהילה התחזקות והתלוונותה.
שנאסיק בפיתוח וטיפוח היחסים עם תושבי ההרחבה.
שנקיע בפיתוח סביבתי ונפתח את איכות הסביבה. שיהיו היוזמות והיצירתיות בכל
מעשי יצינו.
מוז כל תפובות העולם והאזור נאחז לכולנו שנה נהצפת. טובה מקודמתה.
שיפתחו השנאה השלצנות והאלימות וישנו את מקומן אחמה וסובלנות. שנפתח
צורה אחת ונרשה לעצמנו לחשוב על שלום.
נאחז לכל החברים שנת ביאות טובה. ששולס התפתחות ויצירה.
תכלה שנה ואנחתה תחל שנה ובפכתה.
שנה טובה ומבורכת לכולם.
יהודית אפרתי.

עם ציונה והמשפחה כולה

אנו אבלים על מות

גבריאל אבו ז"ל

לכל איש יש חם. זה החם שלו – זאת עונת השנה שמחליפה אותו ל"אז": אל אותו
היום בו נפל צנה. משהו התחיל משהו נשאר הנל. או צמח. חם שהוא ממש
נתני עם הכאה. ההחמרה. ההתקבלות. הזמן החולף. הכסא הפיק. הליצה מחזק.

4 חברים תיארו אירועים משמעותיים, שאירעו להם בשנה החולפת.

אני מביאה את דברי החברים:

אחרי שישים שנים – "חליל הקסם"

זהו סיפור המעשה – אני יושב בבית וכתב סיפורים מחיי, הטלפון מצלצל, אני מרים:
"שלום אפשר לדבר עם אריק הרשקוביץ?" – "כן זה אני, רק החלפתי את שם המשפחה להראל, עם
מי אני מדבר?" הקול בטלפון עונה שמו ניסים, היינו יחד בחברת נוער לפני 60 שנה ברמת יוחנן,
כיוון שאנחנו פנסיונרים, אני עושה אצלי בבית כנס. איתרתי את כל "הנערים", כולם בני 75+
"אלטע קקערס", בחורים ובחורות, חלק מהחברים הלכו לעולמם, אתה מוזמן לבוא יחד עם עוד
15 נערים ונערות שנשארו ובני זוגם, הכל על חשבוני, תביא אם יש לך צילומים וסיפורים מהימים
ההם. הקשבתי לדבריו ומאוד התרגשתי – 60 שנים לא הייתי ברמת יוחנן, לא נפגשתי עם אף אחד
כל השנים. הוא פנה אלי בדיוק "בתפר", כשאני כותב סיפורים על "הרמה", שהייתה בשבילי בית
ספר לחיים, תרמה לגיבוש אישיותי, והעליתי זיכרונות מהנוער העובד, עבודה בבריכות דגים, כתה
י"ב מקובצת מכל משקי האיחוד ולפני הצבא התקבלתי לחברות בקבוץ.
לא חשבתי פעמיים – "אני בא מה להביא?" – "שום דבר, רק מצב רוח וסיפורים מהעבר."
ההתרגשות הייתה עצומה, לא ויתרתי, הכנתי קוקטיל פירות, מדליות אישיות עם השם מנחשת
(שתלמה ציירה), מדבקות עם השם, אחרי הכל אני לא מכיר אף אחד ואף אחד לא מכיר אותי.
תלמה ואני עם הרגשה מוזרה – אני נוסע לפגישה עיוורת, את מי אני אפגוש?
הייתה פגישה מרגשת, לא הכרתי איש, כל אחד סיפר על עצמו – 60 שנים יש הרבה סיפורים.
כשהגיע תורי החלטתי לא לספר סיפורים, רק לעזור לי לפתור תעלומה:
ברמת יוחנן הייתה שריפה גדולה, חדר האוכל שהיה מעץ נשרף. כל הקבוץ הגיע, בשרשרות הוציאו
מכל הכיוונים (של חדר האוכל) כסאות, שולחנות, וגם פסנתר. הכל תחת אש, ניתקו את המטבח
מחדר האוכל, פינו את חדר האקונומיקה – חדר האוכל נשרף כליל. בערב סידרו שולחנות ואכלו
לאור הירח, ארוחת ערב שהכינו הקבוצים השכנים – אושה וכפר המכבי. האקונומית רצתה לעודד
את הילדים ונזכרה שיש לה קרטון גדול עם שוקולד, חיפשה וחיפשה ולא מצאה. מישהו ניצל את
הבלגן וגנב את השוקולד. הסיפור התפשט מי הגנב? חיפשו וחיפשו, את מי מאשימים? את חברת
הנוער. עד היום לא ידוע מי הגנב: כעבור 60 שנים חל חוק ההתיישנות, האם מישהו יודע פרטים על
הגנב? נעשה שקט, אף אחד לא הגיב. אכלנו ארוחת צהרים, שתינו פונץ ואז בא אלי אחד מהחברה
ואמר: "אני הייתי בין הגנבים, אבל הגונב מגנב פטור, אם אתה זוכר היה איתנו אחד בשם אלכס
(הוא הלך לעולמו)" ואני אמרתי "אתה מספר לי מי זה אלכס, אני גרתי איתו בחדר, הוא היה
מחלל בחליל, ממש גאון, קראו לו "חליל הקסם", אף אחד לא ידע את שמו. בעזרת החליל הוא

מצא תמיד חברים חדשים. " ואני ממשיך לספר: "הייתה לו חולשה רצינית הוא היה קלפטומן, היה גונב וזורק לארון בחדר. הארון היה מלא ארנקים, תפקידי היה להחזיר את כל מה ש"לקחתי" החבר סיפר לי, שהוא היה הגנב. "אנחנו גילינו את הקרטון מתחת למיטה שלו, לקחנו את השוקולד, חילקנו לכל החברה וגם את אלכס כיבדנו והוא אמר יפה תודה." נפתרה התעלומה. פיצחנו אחרי 60 שנים מי הגנב ומי הגנבים שגנבו מהגנב. בסוף הפגישה עשינו הרבה צילומים וסיכמנו להיפגש שוב לפחות בעוד 60 שנים. כמו ששמעון פרס אומר " אני לא יודע אם תהיו שם, אבל אני אחכה לכם."

אריק הראל

שבעים שנים לכניסת הבריגאדה היהודית הלוחמת לחזית באיטליה במרץ 1945

הבריגאדה, או בעברית החטיבה היהודית הלוחמת (הח"ל) הוקמה ביולי אוגוסט 1944, על בסיס שלושת הגדודים שהיו מגויסים לצבא הבריטי כבר מ-1942. מכפר מנחם עד כמה שזכור לי היו אברהמל ברוידא, אברשקה מולצ'סקי (שריד), איזי, ברל אפרתי, דוד דגני, זוסקה, חיים מילר ומשה לביא. אני מקווה שלא שכחתי אף אחד (הייתי בן חמש). הם התחילו את האימונים שלהם בבורג' אל ערב ליד אלכסנדריה במצרים. לקראת ההפלגה שלהם לאירופה הם באו ברכבת מיוחדת לרחובות, ליומיים, להיפרד מהמשפחות. ההורים שלי – רוחלה ואברהמל התכתבו כל יום ביניהם. במרץ השנה, נסענו ילדיו ונכדיו של אברהמל לאיטליה בעקבות מכתביו. נסעו – צפריר ויפה וילדיהם, טל בתה של נירה ובתה, חיה ואני וילדינו ונכדתנו הגדולה – יול. במכתבים לא היו כתובים שמות המקומות בהם היו (בגלל הצנזורה), אבל היו רמזים. למשל, "הגענו לחוף הים שאך לפני 13 שנה הפלגתי בו ארצה" (הים האדריטי). או, הגענו לעיר שבה קבור דנטה ויש בה מגדל נטוי, שכשעומדים לידו נראה שהוא עומד ליפול". (לא פיזה, אלא ראוונה) בפורים תש"ה (פברואר 1945) יצאה הבריגאדה ממחנה האימונים שלה בעירת הנופש פיוגי כ-60 ק"מ דרום מזרח מרומא לכיוון הים האדריטי. המסע היה דרך רומא בה הם ערכו כעין מצעד עם המכוניות, שהיו מקושטות בסמלים היהודיים. אנחנו יצאנו מרומא, לאחר טקס קצר לרגלי שער הניצחון ונסענו באותה דרך שהם נסעו, כולל עצירה בעיירה בה הם חנו את חניית הלילה. בזמן שהם היו בחזית היו שני גדודים בחזית וגדוד אחד בעיר ראוונה במנוחה. מעיר זאת נכתבו מכתבים עם תיאורים של מקומות ואתרים. ביקרנו במקומות אלו בהדרכתה של גליה ברוידא (הבת של צפריר), שהכינה עבודה מאוד יסודית על העיר.

שיא הריגוש מבחינתי היה כאשר נכדתי יול קראה בגשר על נהר הסניו בכפר אלפונסינה, ב-
29.3.2015 מכתב שנכתב בכפר אלפונסינה ב- 29.3.1945 .

היו עוד קטעים מרגשים. לצערנו, בגלל המרחק הרב לא יכולנו להגיע לעיירה טרוויזיו, בה
הבריגאדה הלאימה כמה בנינים בסוף המלחמה והקימה מחנה לקליטת הניצולים שהגיעו מרחבי
אירופה ויוגוסלביה. במחנה זה פגש אברהמל את אחיו הלל, היחיד ששרד ממשפחתם ואת
משפחתו.

אהרון ברוידא

שמחת הסבים

נולדה לנו השנה נכדה שביעית – עומר בת לגלית.
חווית הנכדים הולכת ומתחזקת עם כל נכד(ה) שנולד ועם השנים.
ככל שעוברות השנים ונולדים(ות) נכדים(ות) נוספים(ות), אנחנו הולכים ומתמסרים ליותר אנשים.
ניצן הנכד הבכור שלי לומד ב"צפית" ומשחק כדור סל בקבוצת הנערים של "צפית" וכך אנחנו
זוכים לביקור 3 פעמים בשבוע וזה כיף גדול. עם אילן אחיו אנחנו בקשר טלפוני ובשיחות.
כל יום שני, כבר 9 שנים, אנחנו אצל הנכדים בנחשונים וזו הנאה צרופה. זה נותן לנו אפשרות
להתקשר לנכדים(ות) תוך כדי פעילות ונתינה הדדית.
את עומר הקטנטונת אנחנו מבקרים כל יום ראשון ועושים לה בייביסיטר.
ובכפר מנחם יש לנו את עמית וזוהר ובתם דניאל, אשר כל מפגש איתם הוא בקשר טוב ומיטיב
ובמיוחד עם דניאל, שהיא ילדה מלאת שמחת חיים ושובבה וכיף גדול להיות במחיצתה.
חווית הנכדים היא קודם כל חוויה תקשורתית, הנכדים מתקשרים אלינו ישירות ומספרים לנו מה
קורה אצלם. חנה אחראית על הקשר בנושא – הודעות, שאלות מענות.
זה שאפשר להתקשר ישירות לנכד(ה) בלי תיווכים זה כיף.
זה לא קל, אבל יחד עם הקושי זה נותן המון ספוק, שמחה, אהבה וקשר חם.
חנה ומאיר ארגוב

לכל צוותי החינוך, הילדים והתלמידים איחולים לשנת הלימודים, שתהיה מרובה
משמעותית ומוצלחת

תפילה לשנה החצויה ונורית אלינה

הרהרה בריאות לבואם.

תבלה שנה וקאלותיה.

תחל שנה והפכותיה:

ואר זאה עם כהש

והאמת והצדק יצאו לאור

(ולא יוסתרו מתחת לשולחן)

שמאקום ציקטארה

תפרח אצלנו הצמוקרטיה.

שכל ההחלטות שהוחלטו שם בקלפי

ישנו רק בקלפי

ולא יסתפקו בזו"ח השיחת קבול

מעוטת מסתתפים בלבה.

שהסקיפות תבוזע המלאכה

עם באמצעות נייר כתיבה.

שהנוי והאוזון ישששו

ואת השבת נקבל עם שטח קיבוצי נקי.

ללא ערימות פזירות.

שהצטאים יכוסחו לקראת שבת

ולא אחרי השבת.

שאנו הפנסיונרים

נקבל הנחות המיסים הרבים

(המסיעים ל1000 ש"ח)

בקיצור, שיהיה יותר נעים לחיות בה.

אפשר גם אחרת

קבוץ כפר מנחם עבר בשנים האחרונות שינויים רבים באורחות חייו. למעשה, זה תלוי גם בעיניו של המסתכל, מעט מאוד נשאר מעקרונות חייו הקודמים.

אני הייתי שותף במספר צוותים, אשר הובילו את השינויים. בכל התהליכים עשינו את כל האפשרי על מנת לתת תשובות למגוון האינטרסים של האוכלוסיות השונות בקבוץ ולא לקבל החלטות רק על פי האינטרסים של הרוב. כמובן, שאין ברצונות המיעוט ניגוד מוחלט לתהליך שבו רוצים רוב החברים.

שיוך הדירות לחבר הוא אחד השינויים המשמעותיים שנעשו. היו לא מעט ניגודי אינטרסים בתהליך ועד היום יש מספר חברים לא קטן, אשר מרגישים לא טוב עם מספר החלטות, אך הצוות ניסה להוביל את המהלך בדרך אשר תמצה ככל האפשר את המשותף.

ההחלטה לנסות לשנות את החלטת הקיבוץ לבצע שיוך עפ"י מתווה 751 ולעבור למתווה 1366, יש בה הגיון רב, בעיקר כאשר המגמה היא לעזור לבנינו ולהוריהם לבנות בית בקבוץ, מבלי לפגוע בחברים שמצבם עפ"י מתווה 751 טוב יותר.

אפשר היה להביא לשיחה הצעה שלא פוגעת בעצם הרעיון, אך מקלה הרבה על אותם חברים (חברים ותיקים אשר עפ"י מתווה 751 צריכים לשלם 11% מערך הקרקע ואין להם אף בן אשר מעוניין לבנות בית בקבוץ והעיקר הם בגיל מתקדם יחסית).

החיסרון העיקרי בהצעה שעברה את הקלפי, שאין בה לוח זמנים מחייב. הצעות אופרטיביות ללא לוח זמנים מעשי מאפשרות דחייה של ביצוע לתקופות ארוכות, אשר במקרים רבים הופכות אותן ללא רלוונטיות. בעיקר, כאשר ההצעה כפי שנוסחה היא הצעה מותנית (ההצעה יכולה לקבל תוקף רק כאשר מצליחים לבצע את עיקר סעיפי ההצעה).

על מנת לקדם את ההליך אני מציע למזכירות, או צוות מטעמה, להתחייב להביא לקבוץ תוך 3 חודשים השלמה להצעה בהתייחס לסעיפים שהועלו בדיונים, אך לא ניתן להם מענה. הצעותיי:

1. מועד לבחינה של ההצעה המותנית ((אני מציע שנה).
 2. מועד מחייב ואחריות לפיצוי של הזכאים ודרכים לצבירת הסכום הנדרש.
 3. קריטריונים לחלוקת הכסף שהצטבר בקופה.
 4. דברים נוספים.
- כל מה שנרשם אלו הם נושאים לדיון, כאשר יתקיים הדיון, יתכן שתהיינה לי הצעות.

יגאל ברק

שולה עונה:

הדיון המרכזי, שממנו התחילה עבודת צוות השיוך היה ונשאר "התחשבות באינטרסים של האוכלוסיות השונות" כדברי יגאל.

לכן נקודת המוצא הייתה שבמעבר מהחלטה- 751 ל- 1366 תהייה התחשבות ויהיה פיצוי כספי בגובה סכום הפגיעה.

מכוון שהחלטות הקיבוץ מאפשרות קליטה של בנים בלבד, תשלום הפיצוי אינו מאפשר תשלום מייד.

יש מהלכים חיצוניים שצריך להתחיל לבצע שלוקחים חודשים רבים ויש מהלכים פנימיים (בין השאר תשובות להערות שיגאל מעלה).

בשלב הזה התחלנו את הטיפול מול העולם החיצון למשל, איסוף החומרים הנדרשים לאישור הרשם, כי לא ניתן להתקדם מול המנהל ללא אישור הרשם.

הצוות עובד במקביל על מספר נושאים הנדרשים לקידום המהלך.

במקביל צוות קליטה התחיל את עבודתו ועל סדר יומו זירוז מהלכי הקליטה למען הבנים והקיבוץ, ומכך התוצאה כמובן מקורות לתשלומי הפיצוי.

ההערות שיגאל מעלה ידונו ותהיינה עליהן תשובות.

לצוות השיוך שממשיך את עבודתו הצטרף איצלה.

שנה טובה בשם הצוות שולה.

שינויים במועדי איסוף אשפה וגזם לפני החג

מכיוון שערב ראש השנה חל ביום ראשון, כדי לפנות אשפה וגזם לפני החג מועדי האיסוף משתנים:

גזם - הגזם יפונה ביום חמישי 10.9 בבוקר.

אשפה - איסוף האשפה מכל ישובי המועצה יתחיל במוצאי שבת וימשך בשעות הלילה. נא להקפיד לשים את האשפה בתוך פחי האשפה ולא לידם, כמו כן למיין את סוגי האשפה השונים ולהשליכם בפינות המיחזור בפחים המתאימים.

תתארגנו בבקשה בהתאם כדי להשאיר את הישוב נקי קראת החג.

הניקיון תלוי בכל אחד ואחד.

חברים שזקוקים לעזרה בפינוי אשפה מכל סוג מתבקשים לפנות למרדכי קריסטל.

שעות כניסה ויציאה של אוטובוס "סופר בוס קו 24

(בית שמש – קסטינה – בית שמש)

<u>יציאה מכ. מנחם</u>	<u>כניסה ממסמיה</u>
7:25	10:00
9:15	
13:00	14:00
18:45	20:00

סוכת האבלים

הסככה הוקמה לאחר שהורגש הצורך בה, כשציבור נאסף בבית עלמין ומזג האוויר לא נח (גשמים, חמסינים וכו') להתקהלות ושהייה.

לעניין התכנון: תחילה היה לי רעיון למבנה עגול מעין כיפה עם פתח במרכז לשמיים, אך רעיון זה נגנז בשל עלותו הגדולה.

היו לי לבטים לגבי גודל המבנה וכמה אנשים הוא צריך להכיל, מבחינת מיקום כבר מהתחלה סימנתי את המקום הנוכחי.

קו סוגר/מפריד בין השטח של צפית(בית גל-גרוסמן) והדרך לתוך בית העלמין, תחילה תוכננו קירות בטון בחיפוי אבן ברוח גדר בית העלמין.

בהמשך (על מנת להזייל בעיקר) עלה הרעיון של קירות אבן בכובד ובלי בטון. מה שבדיעבד נראה כמוצלח יותר ונותן את האווירה המתאימה יותר למקום.

הגג/הקירוי צריך קודם כל לתת מענה לשימוש ורק אחר-כך לתת גם שאר רוח עם אפשר... לכן הוא משהו...שבלוני מדי לטעמי. הפס השקוף באמצע צריך לרמוז על "פתיחות" כלפי מעלה, לענייני הרוח שיש לכולנו. בעיקר כשמתייחדים עם האדם היקר בדרכו האחרונה.

לעניין התרומה: לא הרבה פעמים אנו זוכים לקשר עם אנשים שמוכנים לתת הכל לעניין ציבורי. ותמיד זו חוויה מאד מיוחדת.

גם הפעם ! היה כבוד וזכות לעבוד עם האנשים האלה. זה בא מבפנים ומחמם ונותן הרגשה מיוחדת מאד.

אני שמח שנפלה בחלקי זכות כזו.

ארנון.

צילם: ארנון לפידות.

עדכונים מהמרפאה:

לאחרונה סיימה ירדן לזרקביץ את עבודתה כמזכירה במרפאה, אנו מודים לה על תקופת עבודתה. יעל פלר-מלכה ממשיכה אתנו ותמלא את תפקיד המזכירה במלואו.

אנו מבקשים מהחברים לא לפנות לצוות הבריאות בניידים הפרטיים גם במהלך יום העבודה ובפרט כאשר המרפאה סגורה.

ישנם ערוצי תקשורת רבים דרכם ניתן לפנות (כפי שמופיעים במגנטים שחולקו). ניתן להשאיר הודעות במענה הקולי, לשלוח הודעת SMS או לשלוח מייל ולהתקשר לטלפון החירום בשעת חירום. אנו משתדלים לענות ולחזור אליכם במהירות האפשרית.

להזכירכם: בקיבוץ כפר מנחם לא קיים יותר שרות אחות תורנית. הפניות הבלתי פוסקות לניידים הפרטיים מפריעות למהלך העבודה התקין במרפאה ומהוות מטריד ועומס אחרי שעות העבודה.

במקרי חירום יש מוקד שר"פ (רק למנויים) במספר: 073-23412.34
קיימת גם אפליקציה חדשה שניתן להוריד לסמרטפונים, שמהווה תחליף ללחצן חירום.
(להתקנה דרך החנות: שר"פ)

בברכה, צוות המרפאה

נשמור על מתחם הפרלמנט, קצת דרך ארץ

בסוף שנות התשעים של המאה הקודמת, הקמנו בעזרתם של מוסה ברוידא, יואב הראל ויוסי שרון סככה, עם משטח בטון קטן על גבעת טרשים לרגלי בריכת מקורות. בשנים הראשונות היינו יושבים שם בימי שישי, שותים בירה ומתווכחים. המקום קיבל את השם **הפרלמנט**.

במקום התקיימו חתונות (כעשר), מסיבות, ערבי שירה, מפגשים עם סופרים ועוד. מאירוע לאירוע המקום גדל והתרחב, כל אחד תרם את חלקו – נטיעת עצים, הרחבת המשטחים, הרחבת הסככה ועוד.

בשנים האחרונות (שלוש ארבע) אנו עדים לתופעה מגעילה, שמבוגרים ובני נוער עורכים שם מסיבות, מדליקים מדורה במקום שלא מיועד לכך, משאירים לכלוך ובעיקר טינופת, בקבוקי שתייה ריקים והרבה פעמים שבורים, כלים חד פעמיים פזורים בשטח ושאריות של אוכל וכו'. אני לא מבין מה הבעיה של משפחה שחוגגת שם, או בני נוער שעושים מסיבה, לאסוף את הכלוך לשק ולזרוק לפח בכניסה לקבוץ או להרחבה.

לפני מספר שבועות התגלה מחזה של טינופת יוצאת מהכלל, אבל למזלנו נשארו שם כמה קרטונים של פיצה עם כתובת הפיצרייה, כך שאפשר היה לאתר את עורכי המסיבה. פרסמנו את זה בפייסבוק עם תמונות של הטינופת והקרטונים של הפיצות, זה היה כבר כחמישה ימים אחרי האירוע וראה זה פלא אחרי מספר שעות המקום הוברק.

לפני מספר שנים קבענו במקום שלט, שעלה לא מעט כסף. השלט נעקר, חלק ממנו מצאנו שרוף בשרידי מדורה וחלק אחר נמצא ע"י עובד נוי באחת הגינות בהרחבה, המוצא סירב למסור לי איפה.

עם הקמת הסככה שתלנו שלושה גפנים, שנתרמו ע"י זיו שויאר. גפנים אלו מניבות המון פרי. כל מי שבא לשם קוטף לו אשכול, או דניים ואוכל. השנה כשרק הפסיקה חמיצות הענבים התרוקנו כל הענבים ביום אחד – אשכול אחד לא נשאר.

יש לי בקשה לכל הציבור – **בואו למקום, לראות את השקיעה, לחגוג, לשבת סביב מדורה, אבל אנא השאירו את המקום נקי!**

אהרון

ספרי מדגניה א' עד קבוץ נטור - 100 שנות התיישבות

עליתי ארצה לבד בגיל 9. ביתי הראשון במולדת היה דגניה א'. עברתי יחד עם דגניה א' את מירב שנותיי היפות, שהיו תקופת ההתיישבות של התנועה הקיבוצית. בתור ילד עולה חדש, הייתי בעליה על הקרקע של קבוץ תל קציר – זו הייתה חוויה בלתי רגילה; כל קיבוצי עמק הירדן על טרקטורים, משאיות ועגלות עם חומרי בנין, גדרות תיל, דגלי הלאום ודגלים אדומים ותוך יום הקמנו ישוב: צריפים, חדר אוכל, מגדל שמירה וגדר תיל מסביב, למרגלות הגולן הסורי המאיים.

חוויתי את עלייתה ודעיכתה של התנועה הקיבוצית. נדדתי בכמה קיבוצים מדגניה למעין צבי ורמת יוחנן ולבסוף הגעתי לכפר מנחם, שהוא ביתי עד היום ועד אחרית הימים.

בשנים האחרונות הייתי "מלווה חברתי" של קבוץ נטור – בין הקיבוצים האחרונים שעלו על הקרקע. הוא התחיל כקבוץ של פעם, בסוף הוא התרסק והפך לשוב קהילתי מן המניין. דגניה א' וקבוץ נטור סימלו בשבילי את עלייתה ודעיכתה של התנועה הקיבוצית. בזמן כתיבת הספר חוויתי וראיתי לנגד עיני את חברינו הוותיקים – נפילי הדור, שהקימו תנועה קיבוצית לתפארת והלכו לעולמם (יהי זכרם ברוך!).

הוותיקים ובני הדור השני (שיבדלו לחיים ארוכים) שותפים בכל; דרך החוויות והסיפורים שכתבתי, אני מקווה שהצלחתי להוריש לילדי ונכדי ובכלל לכל מי שיקרא - ילדים, מבוגרים וותיקים, שנלמד משגיאות העבר וגם נזכור את הדברים הטובים, שלא נס ליחם.

את הספר כתבתי בחמישה עותקים. אחד בספריה וארבעה אצלי למעוניינים. אפשר לקבלם אצלי, או בספריה. הספר הוא טיוטא ראשונה ויחולו בו שינויים בסיפורים, ובצילומים. אשמח מאוד אם תתנו ביקורת – גם קטלנית – זאת ביקורת בונה. אשמח גם אם תמצאו צילומים מיוחדים לספר. לאחר השכתוב, הספר יגיע להוצאת ספרים. בינתיים אם תיהנו מהספר מה טוב.

תודה אריק הראל

תיעוד חגים ואירועים בכפר מנחם

במהלך השנים היו חברים קבועים שתיעדו את החגים והאירועים השונים שהתקיימו בכפר מנחם והחומרים הועברו לשמירה בארכיון.

בשנים האחרונות, כשכל אחד מאיתנו אוהז בידיו מצלמה כלשהי, נוצר מצב שהחומרים המצולמים נשארו בבתים הפרטים .

אני רואה חשיבות גדולה בשימור הצילומים גם בארכיון ולכן אני פונה אל כל אחד ואחת מאיתנו – אם ברשותך צילום של חג, או אירוע ישובי אחר, משנה זו או משנים קודמות, אנא העבר העתק אלי.

אם יש קושי בהעתקה או בעיה אחרת, צרו איתי קשר ונראה איך לפתור את הבעיה. תודה רבה.

אוכמה
ארכיון כפר מנחם.

פרטים לקשר :

arciv@kfm.org.il

טלפון : 0528022872

רכזי הוועדות הכינו דיווחים לגיליון הבא.

מי מכיר מי יודע

האם והיכן ניתן למצוא העתק מהציור שהיה על החשמליה?
הציור קישט את הכניסה לחשמליה ונשרף כשהמכון עלה באש.
ברשותי רק תמונות בשחור לבן. אם את/ה יודע איך אפשר להגיע
להעתק של הציור המקורי, כולל צבע אודה לך אם תיידע/י אותי.

(הציור צויר ע"י יואל רוהר ז"ל)

ארבעת בתי הכיתות :

(אלומה, לבנה, דרור, רקפת) (פעמון).
איזה קבוצות התחנכו במהלך השנים

בכל אחת מהכיתות הנ"ל?

כל מידע בנושא יתקבל בשמחה.

פרטים להעברת מיידע:

כתובת המייל של הארכיון:

arciv@kfm.org.il

טלפון : 0528022872

תודה. אוכמה.

לצביקה תל אור ברבות חמות לקבלת המלצה על תרומתו לקהילת יואב.
(צביקה מאמצ נטינה על סקסופון באולפן המוזיקה האזרחי)

ברבות ברובים הבאים לצקלה ניה. זיו. עזי וסי - התערות מוצלחת.

לאוכמה ונצה. חשית ואיתי וכל המשפחה
ברבות חמות להוצאת הבן והנכד מתן.

ארת וקלאודיו והמשפחה כולה ברבות חמות לנשואי נלה עם החיל אושרי.

לצדו. אילי וניצן וכל המשפחה ברבות חמות להוצאת הבת והנכדה רוני.

אפוריה ושלומי וכל המשפחה ברבות חמות לנשואי יפעת עם החיל רפאל.

לאוכמה ונצה. יאל וצותן וכל המשפחה ברבות חמות להוצאת הבת והנכדה.

איל פינקוס סיימה בא המכללה האקדמית תל חי
תחומי לימודיה היו מרבה אסיה (כולל סינית) ושפותי אנוש.
עם סיום הלימודים זכתה למלצה ללימודי סינית במסך שנה בנופאל יוניברסיטי בעיר
צ'אנגצ'ו. איל נמצאת כבר בסין ואנו שולחים לה ברבה חמה לשנה מוצלחת
ומעשייה.

עם רינה, עדי, דדו ונדב

והמשפחה כולה

אנו אבלים על מות חברנו

צבי קרן

נקודות ציון בחייו של צבי קרן

צבי נולד להוריו רבקה וחיים קורצברג בסופיה, בולגריה, באחד באוגוסט 1935. אח צעיר לרוזה ומרגלית.

בזמן מלחמת העולם השנייה, בהיותו עדיין ילד גורש עם משפחתו לעיר ספר בבולגריה.

בשנת 1945 עלתה המשפחה לישראל בספינה מאיסטנבול הישר למחנה מעבר.

לאחר מספר חודשים השתקעה משפחתו בחולון ומשם עבר כילד חוץ לקיבוץ כפר מנחם.

בקיבוץ הצטרף לקבוצת "הסלע" ועימה החל ללמוד בכיתה ו' בקיבוץ מעברות בשנת 1947.

לאחר שחרורו מצה"ל חזר לעבוד בקיבוץ ובשנת 1959 יצא ללימודי מוזיקה בסמינר אורנים.

לאחר שנת לימוד אחת, "דין התנועה" החזירו לקיבוץ, והוא החל ללמד מוזיקה במוסד החינוכי

בכפר מנחם. במקביל, עסק שנים רבות בעשייה תרבותית ומוזיקלית בקיבוץ.

בשנת 1962 נישא לרינה ובהמשך נולדו להם שלושת ילדיהם: עדי, דדו ונדב.

לאחר שנים רבות של הוראה וחינוך במוסד החינוכי נסעה המשפחה בשנת 1976 למילאנו. שם

שימש צבי שליח של השומר הצעיר.

עם חזרתה של המשפחה לארץ (או: לקיבוץ) המשיך לעבוד בשומר הצעיר.

בשנת 1980 נבחר לכהן כמזכיר קיבוץ.

בשנת 1984 החל, לצד היותו מנכ"ל בתיכון "צפית", ללמוד לתואר ראשון בתנ"ך והיסטוריה

באוניברסיטת תל אביב. בהמשך, סיים בהצטיינות תואר שני בהיסטוריה של עם ישראל.

בשנת 1990 חזר לראשונה לבולגריה במסגרת משלחת מחקר של האוניברסיטה. במהלך שהותו שם

חידש את פעילות השומר הצעיר בבולגריה ומאז המשיך להיות בקשר עם חניכיו ועם תנועת

השומר הצעיר בבולגריה.

לאחר שובו ארצה החל לכתוב את הדוקטורט בהיסטוריה על קהילת יהודי רוסצ'וק. במקביל, חינך קבוצת נערים עולים ממדינות ברה"מ לשעבר שעלו לארץ במסגרת נעל"ה. בשנים האחרונות הקים וריכז את המדור הבולגרי בארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי, שם יצר אוסף עשיר ומגוון של עדויות אודות ההיסטוריה של יהדות בולגריה. פרסם עד כה מאמרים אקדמיים רבים ושני ספרים על ההיסטוריה של יהודי בולגריה, וספר מאמרים נוסף עומד לצאת לאור בקרוב) בחודש ספטמבר 2014 התגלה בגופו גידול ממאיר בכבד. במהלך הטיפולים המשיך לכתוב ולפרסם מאמרים, להרצות בכנסים ולטייל בחו"ל עם משפחתו. צבי קרן נפטר בתאריך 29.07.2015 בקיבוץ כפר מנחם.

שיר אחרון ופרידה :

אבא יקר : לפני מספר ימים נתקלתי במקרה בשירו של אריה סיון "דייר לא מוגן" :

"אני דייר בלתי מוגן

בבית שבעליו בלתי מושג

והמרחב בין המרתף ובין הגג

נשלט בידי סוכן שתקן

אשר על אף הפצרותיי אינו מודיע לי

מתי אושלך מכאן"

אכן, כולנו דיירים לא מוגנים והשאלה היא מה אנחנו עושים במרחב התחום לנו בין המרתף לגג, ואתה אבא ללא ספק עשית את המיטב. מילאת את חייך בעשייה, ביצירה, בנתינה ובאהבה ובעיקר ברוח טובה ואופטימיות ממש עד לרגעך האחרונים.

מחר היית אמור לציין את יום הולדתך ה-80, ובשבועות האחרונים עסקנו כולנו בהכנות לאירוע, שגרמו לך אושר רב ונתנו לך אפשרות לספר ולשתף שוב את כל סיפורי חייך דרך מאות תמונות וצילומים (הנכדים ללא ספק יכולים כבר לכתוב על זה דוקטורט..) והיוו עבורנו גם מסווה לתהליך של סיכום ופרידה.

ובכל זאת, גם אחרי 80 שנים עמוסות ומלאות אין ספק שעבורנו הפרידה הזו היא כל כך בטרם עת (וגם עבורך, שעוד היית כתמיד מלא תוכניות ורעיונות לעתיד), אבל גם עכשיו, כשכאב הפרידה והגעגוע מאיימים להציף את הלב, אני נזכרת בך ובדמותך וכל מחשבה על מה שנגמר וכבר לא יהיה מתחלפת במחשבה על כל מה שזכינו לו ועל האושר והעושר בהן מילאת את עולמנו ובתחושה שזכינו ובורכנו באבא ובסבא יחיד במינו, ואני רוצה לומר לך תודה : תודה על הסבלנות, על התשובות שתמיד ידעת לכל השאלות ששאלנו (ומי עוד יוכל להסביר את מקור הביטוי "מי אפסיים" או "הגיעו מים עד נפש" ואיך באמת צריך לקרוא את "קול קורא במדבר" וכמובן למקם

כל אירוע היסטורי בתאריך המדויק ולהאיר כל דמות תנ"כית באור חדש), תודה על המוסיקה, הטיולים, על הסיפורים שגם כל נכדיך זכו להנות מהם, ומעל הכל תודה על שהיית לנו לדוגמא כיצד ניתן תמיד למצוא את הטוב והיפה בכל דבר ובכל אדם וכיצד יכול וחיוב כל אחד ללכת בדרך הייחודית לו (כפי שאתה בגיל 70 עשית דוקטורט ונסעת להרצות בכל רחבי העולם וגם היית השליח הצעיר ביותר בשומר הצעיר...) וליצור בחיינו ואת חיינו מכל רסיסי האפשרויות והצלילים הפזורים במרחב ולהופכם למנגינה נפלאה אחת.

עדי

18 לאוגוסט 2015

דברים על תלמידי וחברי האהוב צבי קרן ז"ל

גם הרוע וגם הטוב מדבקים. מעשה רע, או מעשה טוב, דומים במידת מה לאבן המושלכת למים ומפיצה סביבותיה גלים גלים עד שהם נמוגים. אולם הטוב והרע בניגוד לגלים הללו הם נצחיים ואינם נמוגים לעולם. עשיית הרע, כמו עשיית הטוב אינם מסתיימים בעשייתם. הם דבקים במי שאליו כווננו, והלה, חזקה עליו שיעביר אותם הלאה. הרע שנעשה, כמו הטוב שנעשה, קיימים לעד. המכאוב האנושי נעוץ בכך שהרבה יותר קל להיות רע מאשר להיות טוב. אין צורך להתאמץ כדי להרע. אולם כדי להיות טוב ומיטיב צריך להתאמץ מאד.

צבי היה אחד מאותם אנשים נדירים שהטוב היה טבעם. הוא לא היה צריך להתאמץ אפילו במעט כדי להיטיב עם זולתו, וכל מי שהכיר נהנה מטובו, ואני מאמינה ששכל מי שנהנה מטובו גם העביר את הטוב הזה הלאה. צבי היה מחנך ומורה בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. הוא היה מורה לתנ"ך ולמוזיקה, וגנן של ילדי כפר מנחם, ושליח התנועה לאיטליה ולבולגריה. בכל אלה פיזר מטובו לכל עבר. למי שהיה הנוער של מילנו והם היום סבים וסבתות הוא זכור כ *nostro mithico shaliah*, ושליחותו בבולגריה הביאה הנה מאות נערות ונערים. לצבי היה כשרון נדיר להמציא את עצמו מחדש כל אימת שדרשו זאת הנסיבות. מעבר למעברים בין עולמות החינוך השונים, שהם כשלעצמם מעוררי השראה, הגלגול המדהים ביותר שלו, היה המעבר שעשה מעולם חינוכו של הנוער, עולם העתיד, אל עולם חקרו של העבר.

קשרי עם צבי החלו בסוף שנות השמונים כאשר החל בלימודי התואר השני בהיסטוריה של עם ישראל באוניברסיטת תל אביב. הוא רצה לכתוב משהו על יהודי איטליה. שאלתי אותו למה לא יחזור אל המקורות, והרעיון נשא חן בעיניו. וכך התגלגלו הדברים להרפתקה שהתחלנו בה יחדיו, ואשר ברגע מסויים אני נשארתי עומדת בתחנה מתחנותיה ואילו צבי פרש כנפיים והמריא, והיה לחוקר עצמאי של יהדות בולגריה בתקופה העות'מאנית, יחיד מסוגו בעולם, וידוע ברחבי תבל. שום אדם אחר מלבד צבי לא יכול היה להשיג מה שהשיג הוא. בטוב שהקרין סביבו הגיע לשיתוף פעולה עם ארכיברים וקולגות בכל מקום ומקום שאליו הגיע. את מחקרו בבולגריה שילב בשליחותו החשובה בקרב הנוער היהודי, ורק מי שראה כיצד הוא חי בבולגריה יכול להבין את

גודל השגו. צניעותו החומרית הייתה כגודל השגיו הרוחניים והייתי אומרת בלי הגזמה, השגיו הלאומיים. הנערים והנערות שהלכו אחריו כמו החליטן מהמלין לארץ ישראל יעידו. הייתי רוצה להאמין שהוא הביא אותם אל הארץ המובטחת. הייתי רוצה להאמין שהמדינה והחברה שאנחנו חיים בה ראויים לו ולמעשיו. אני מתקשה בכך, אבל לא אבדתי תקווה. אבדנו של צבי הוא אובדן קשה, משום שהטוב הוא נדיר כל כך. אבל לצבי יש שלושה ילדים נפלאים וכאשר אתה מדבר אתם, אתה יודע ששום דבר אינו הולך לאיבוד. גם התלמידים שהשאיר אחריו אכלו מטובו ויאכילו את הבאים אחריהם. שלום לעפרך ידידי האהוב.

מינה רוזן

כשהגעתי ארצה ב-1997 צביקה קיבל אותי ואת שאר החברה ובמשך 3 שנים ליווה אותנו בתור מדריך, מחנך, חבר ואפילו אבא לפעמים. הוא היה הכתובת לעצה, עזרה, סתם שיחה חברית. השקיע בנו הרבה מאמץ ועבודה, דאג שנכיר את הארץ, את המנהגים והחגים, שהיו זרים לנו לגמרי, השתתף בטיולים ובפעילויות. תרם הרבה מאמץ וידע, שהיה לו בשפע. השתדל שנרגיש כמה שיותר בבית, כאשר היינו בארץ חדשה וזרה, ללא הורים וחברים במקום שהכל בו היה לנו מוזר.

אפילו לאחר סיום "נעלה" המשיך הקשר שלנו ונעזרנו רבות בעצותיו בתהליך הכניסה לחיים הבוגרים שלא תמיד היו קלים ומובנים. במיוחד לרובנו, שעדיין היו בארץ ללא הורים וללא כתובת אחרת לפניה.

אני אישית נשארתי בקבוץ וכמובן שמרתי על קשר קרוב מאוד עם צבי, הרגשתי גם, שמשפחת קרן כולה קיבלה אותי בתור אחד מהם בביתם, שתמיד היה פתוח ותמיד הרגשתי אורח רצוי ומבורך.

בילינו שעות ארוכות בעבודה על הספרים והמאמרים, שיחות ודיונים על כוס קפה, או ארוחת ערב באווירה משפחתית. תמיד הרגשתי בנוח לבקש עזרה, עצה ואפילו לדאוג לי מול מזכירות הקבוץ. צביקה תמיד היה שם בשבילי. וזכיתי גם להיות שם בשבילו.

בכל שעות היממה הוא ידע שהוא יכול להרים טלפון ולהתייעץ איתי כאיש מחשבים – מה לעשות אם הדפדפן לא נפתח, או המדפסת לא רוצה להדפיס, או התמונה לא רוצה להיכנס לגבולות הדף.

עדיין אינני יכול לקבל את זה שצביקה, האיש האהוב הזה, שתופס מקום חשוב בליבי, כבר לא איתנו. אני מרגיש, שהוא פשוט איפשהו בחו"ל, מבלה או כותב איזה מאמר נוסף, או מרצה באיזו אוניברסיטה ועוד מעט אקבל טלפון ממנו וקולו השמח כתמיד ישמע בשפופרת ויגיד: דימציקה חזרתי אתמול, אשמח לראותך אני צריך עזרה עם העברת הקבצים מהלפטופ למחשב הגדול וכמובן מחכה לך בקבוק וויסקי מהדיוטי פרי... תמיד אזכור אותך.

דימה.

דברי ניחומים שהעביר מנהל הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי:

אוספים ארכיוניים מתהווים לאיטם לאורך דורות, אריח על גבי לבנה. חדי עין מבין אנשי המקצוע יצליחו לעתים לזהות טביעות אצבע של אישים מסוימים שהותירו חותמם על גיבוש אוסף פלוני, אך לא מעבר לכך. האוסף הבולגרי בארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי הוא חריג מבחינה זו. זהו האוסף הגיאוגרפי הצעיר ביותר בארכיון – תוצר של המאה העשרים ואחת, והוא כולו עוצב בדמותו של ד"ר צבי קרן, שהקים, פיתח וטיפח את האוסף במו ידיו.

בכל פעם שצבי היה מגיע לארכיון, הוא היה מגיע עם הפתעות חדשות, בדמות ארגזים ושקיות של דוקומנטציה, אותה השיג באמצעות קשריו עם קהילת עולי בולגריה בישראל. צבי השקיע משאבים עצומים, בהתנדבות, באיתור החומר ובהבאתו. לי רק נותר לחתום על מכתבי תודה למוסרים, אך מאחורי כל רכישה שכזו ניצבו שיחות שכנוע וביקורים רבים של צבי ברחבי הארץ. צבי רשם את החומר בהתאם לסטנדרטים המקובלים בארכיון, אך בכך לא ניתק הקשר בינו לבין האוסף. הוא היה מקדיש שעות כל פעם לייעץ לחוקרים שהתעניינו באוסף, הן חוקרים בעלי שם, והן אנשים מן היישוב, שהתעניינו בתולדות משפחתם, והקהילה ממנה באה.

החותם שצבי השאיר על האוסף, בא לידי ביטוי במספר מאפיינים ייחודיים: ראשית, בניגוד לחלוקה הגיאוגרפית החדה, המאפיינת את אוספי הארכיון, האוסף שצבי טיפח נקרא אוסף בולגריה-ישראל (BU-IL). ולא, לא מדובר כאן בדואליות. צבי, כציוני גאה ופעיל, בנה את האוסף כך שבולגריה נקראת ונבחנת מפרספקטיבה ארצישראלית. שנית, האוסף מגוון מאוד מבחינות המדיה בה הוא נאגר. מלבד חומר ארכיוני מסורתי, הוא כולל אוסף ספרים מקיף לתולדות יהודי בולגריה, צילומים, חומרי אודיו ווידאו, וכמובן מדיה דיגיטלית. בשל המאפיינים הייחודיים של האוסף, הוזמן צבי לשאת דברים בכנס של איגוד הארכיונאים הישראלי לפני כשנתיים, בהם עמד על היבטים מתודולוגיים שמאחורי בניית האוסף.

התייחסתי עד כה לצבי מהזווית המקצועית של הארכיון, אך חשוב לי להוסיף מספר מילים על ההקשר האקדמי, ובעיקר הבינאישי.

ד"ר צבי קרן היה מבכירי החוקרים של יהודי בולגריה בעולם. אין נביא בעירו, וכמדומני שבבולגריה ובצפון אמריקה ידעו להוקיר אותו טוב מבארץ. אני, לכשעצמי, שמרתי לעצמי את הזכות להיוועץ בו פעמים רבות, לא רק בכל הנוגע לבולגריה, אלא גם ביחס לכלל הבלקן.

למותר לציין שלא ניתן היה לטפח אוסף שכזה ללא הידע המקצועי, אך על אחת כמה וכמה שלא ניתן היה לעשות זאת ללא האישיות הכובשת של צבי. אנשים שהחזיקו חומר בבידעם לא יכלו להתעלם מהמסירות ומהלהט בהן התייחס לתולדות יהודי בולגריה, ובעיקר נמסו אל מול האישיות שלו. צבי היה אהוב ויקר לכלל צוות העובדים והמתנדבים בארכיון המרכזי, ופטירתו היא אבידה גדולה לכולנו.

מן השמים תנוחמו.

ד"ר יוחאי בן-גדליה

מנהל הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי.